

Forside

Blog og debat

Karriere

DANSK VELFÆRDSHISTORIE

Redaktion: Jørn Henrik Petersen, Klaus Petersen, Niels Finn Christiansen

Velfærdsstaten i tidehverv

Bind V   Perioden 1973-1993

Af Klaus Liebing

LIGE UDKOMMET

Dansk Velfærdshistorie (bind 5, perioden 1973-1993)

Redaktion: Jørn Henrik Petersen, Klaus Petersen, Niels Finn Christiansen

Syddansk Universitetsforlag, 2013, 900 sider, 398,40 kr.

“Mister man sit arbejde, så har man ret til et jobtilbud til fuld overenskomstmæssig løn, så man kan genoptjene sin ret til dagpenge”. Og: “Ret til efterløn, fra man er 60-67 år”.

Man skulle tro, det var et uddrag af Enhedslistens principprogram, som Martin Krasnik ville tage under kærlig behandling i et spidsvinklet tv-interview uden chance for den anklagede.

Men nej.

Det var love, der blev vedtaget i det danske folketing med brede flertal under en regering bestående af Socialdemokratiet og Venstre. I 1978. Efter et længere tovtrækkeri, som det også er gængs i dag.

“Dansk Velfærdshistorie. Velfærdsstaten i tidehverv” giver masser af den slags dejlige kig ind i historiens pulterkammer. 1973-1993 handler det nyeste bind V om.

Man kan spørge sig selv, hvad det er, der flytter mainstreamholdningerne i vores samfund så meget.

Skyldes det, at der var mange flere arbejdsløse dengang end nu? Nej. Kun godt et procentpoint flere dengang.

Skyldes det, at vi var meget rigere dengang og derfor kunne tillade os en sådan ekstravagance? Nej. Bruttonationalproduktet var næsten en tredjedel mindre dengang pr. dansker.

Så man kan jo undre sig over journalisters og politikeres ikke-problematiserede gentagne konstateringer om, at “pengene er jo små” og “det offentlige skal jo spare”.

Bogen, som ellers er fyldt med et hav af spændende oplysninger, forsøger desværre kun sporadisk at forklare og analysere de store linjer i udviklingen. Forfatterne forsøger dog at sammenfatte den danske velfærdsstats genesis sådan her:

“Et samfund, hvor de heldige støttede de uheldige; hvor de stærke tog hånd om de svage; hvor den enkelte så sig som en del af en helhed; hvor hensynet til den anden og til den institutionelle struktur gik forud for det fordelagtige for den enkelte selv”. Forfatterne hævder herefter: “Det var værdier, der ikke var skabt af velfærdsstaten, men tværtimod var dens forudsætninger, som skulle holde selviske tilskyndelser i ave”.

Smukt. Og måske en kende idealistisk.

Er det simpelthen de værdier, der har ændret sig? Det kunne jo være forklaringen? Nu er det fx

de arbejdsløse, der er noget galt med, og ikke arbejdsmarkedet. Diskussionen i dag går alene på, hvordan man kan tune de ledige, så de bliver bedre til at søge arbejde.

Eller er det velfærdsstatens legitimitet som sådan, der er krakeleret i vore hoveder?

Efter 916 stofmættede sider opregner forfatterne "individualisme og ansvarlige valg indvarslet som erstatning for fællesskab og formynderi" som hovedforslaget i en ministeriel redegørelse. Redegørelsen hed Moderniseringsredegørelsen og var fra 1986. Mon ikke mainstream befinder sig heromkring i dag?

I hvert fald blev statens personalekontor døbt om til Moderniseringsstyrelsen, da den nuværende regering kom til. 25 år efter den første redegørelse med det (stadig?) forjættende navn.